

BİR KÜLTÜR ELÇİSİ OLARAK TURİST REHBERİ ADAYLARININ REKABET BELİRSİZLİĞİ ALGILARININ KARIYER PLANLARINA ETKİSİ

As Cultural Ambassadors: The Impact of Tour Guide Candidates' Perceptions of Competitive Uncertainty on Their Career Plans

Fadime DEMİR¹; Duygu YETGİN AKGÜN²

ÖZ

Geliş Tarihi

05.12.2025

Kabul Tarihi

23.07.2026

Yayın Tarihi

31.07.2026

Anahtar Kelimeler

Rekabet Belirsizliği,
Turist Rehberliği
Öğrencileri,
Kariyer Planlama.

Bu çalışma, Belirsizlik Yönetimi Teorisi çerçevesinde, turist rehberliği öğrencilerinin rekabet belirsizliğine yönelik algılarını ve bunun kariyer planlamalarına etkilerini incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırmanın çıkış noktasını 27 Nisan 2024 tarihinde yürürlüğe giren ve Türkçe rehberlik ile farklı disiplinlerden mezunlara açarak sektördeki rekabet koşullarını değiştiren 7500 Sayılı Turist Rehberliği Meslek Kanunu ile Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun oluşturmaktadır. Nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması deseninin benimsendiği bu çalışmada, Turizm Rehberliği bölümünde öğrenim gören 15 öğrenciyle yarı yapılandırılmış görüşmeler gerçekleştirilmiş ve veriler MAXQDA yazılımıyla tematik olarak analiz edilmiştir. Katılımcılar; sosyal ağlarını genişletme, yabancı dil yeterliliklerini geliştirme, kültür rotalarına yönelme ve belirli alanlarda uzmanlaşma olanaklarını önemli fırsatlar olarak görmektedir. Buna karşılık, turist rehberi sayısındaki artışa bağlı işsizlik kaygısı ve meslekî niteliğin zayıflayabileceğine yönelik endişeler öne çıkan riskler arasında yer almaktadır. Rekabet belirsizliği karşısında öğrencilerin büyük çoğunluğu uzmanlaşma yoluyla meslekte kalmayı planlarken, bazıları alternatif kariyer seçeneklerine yönelmeyi ve ikinci bir meslek edinmeyi düşünmektedir. Araştırma sonuçları, turist rehberliği eğitiminde kriz yönetimi, kariyer dayanıklılığı ve belirsizlikle başa çıkma becerilerine daha fazla yer verilmesi; ayrıca akademi-sektör iş birliğinin güçlendirilmesi gerektiğini göstermektedir.

ABSTRACT

Submit Date

05.12.2025

Accept Date

23.07.2026

Publish Date

31.07.2026

Keywords

Uncertainty In The
Competitive
Landscape,
Tour Guiding
Students,
Career Planning.

This study aims to examine tour guiding students' Perceptions of Competitive Uncertainty and its influence on their career planning within the framework of Uncertainty Management Theory. The study is grounded in the Law No. 7500 Amendments to the Tourist Guiding Profession Law and the Law on Travel Agencies and the Association of Travel Agencies, which came into force on 27 April 2024 and altered the competitive conditions within the sector by opening Turkish-language guiding to graduates from different disciplines. Adopting a qualitative case study design, the research involved semi-structured interviews with 15 students enrolled in the Department of Tour Guiding. The collected data were analysed thematically using MAXQDA software. Participants identified expanding professional networks, improving foreign language proficiency, focusing on cultural routes, and pursuing specialising. In contrast, concerns regarding unemployment due to the increasing number of tour guides and the potential decline in professional quality emerged as the most prominent risks. In response to competitive uncertainty, the majority of students intend to remain in the profession through specialisation, while others consider pursuing alternative career paths, acquiring a second profession. The findings suggest that tour guiding education should place greater emphasis on crisis management, career resilience, and uncertainty-coping skills. Furthermore, the study highlights the importance of strengthening collaboration between academia and the tourism industry.

¹ Araştırmacı, Anadolu Üniversitesi, Turizm Fakültesi, Türkiye, fadimedemir310@anadolu.edu.tr

² Doç. Dr, Anadolu Üniversitesi, Turizm Fakültesi, Türkiye, dyetgin@anadolu.edu.tr

© Demir, F; Yetgin Akgün, D. Bu çalışmanın telif hakları yazarlara aittir. / The copyright of this work belongs to the authors.

Bu çalışma [Creative Commons Attribution \(CC-BY\) 4.0 Lisansı](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/) kapsamında lisanslanmıştır.

This study is licensed under a [Creative Commons Attribution \(CC-BY\) 4.0 License](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)

1. Giriş

Turizm sektöründe belirsizlik ortamı; mevsimsel istihdam, ekonomik dalgalanmalar ve pandemi gibi somut olgular (Ritchie 2021, 2023; Arbulú vd., 2021) aracılığıyla şekillenmekte, çalışanların iş performansını olumsuz etkilemekte ve kariyer ilerlemelerini sektöre uğratabilmektedir. Bu nedenle turizm alanında kariyer planlayan bireylerin belirsizlik deneyimleri, yalnızca bireysel bir psikolojik mesele olarak değil, sektörün yapısal koşullarıyla iç içe geçen bir gerçeklik (Galí, 2022) olarak değerlendirilmelidir. Kariyer belirsizliği kavramı, psikoloji ve meslekî gelişim literatürde köklü bir teorik temele sahiptir. Belirsizliğe karşı toleranssızlık, olası olumsuz sonuçlar karşısında bilinmeyenden korkan ve aşırı endişe geliştiren bir bilişsel eğilim olarak tanımlanmakta; bu durum, geleceğin olumlu ya da olumsuz olduğundan bağımsız olarak bireylerin belirsiz gelecek durumlarını olumsuz algılamasına ve bu durumlara karşı görece istikrarlı bir olumsuz tepki geliştirmesine yol açmaktadır. Bu teorik yaklaşımların gerçek hayattaki yansımalarını inceleyen araştırmalar, belirsizliğin kişisel etkilerini daha ayrıntılı bir şekilde ortaya koymaktadır.

Dugas vd., (2004), belirsizliğe karşı dayanıksız bireylerin karar alma süreçlerini nasıl olumsuz etkilediğini ortaya koyarken; Arbona vd., (2021), kariyer karar alma sürecinde üniversite öğrencilerinin belirsizliğe karşı dayanıksızlığının kariyer kararsızlığıyla doğrudan ilişkili olduğunu ve bu durumun kariyer davranışları üzerinde belirleyici bir etki yarattığını saptamıştır. Owen (2021) ise belirsizliğin kariyer kararları üzerindeki etkisinin bireyden bireye önemli farklılıklar gösterdiğini; bazı bireylerin belirsizlik ortamıyla baş etme kapasitesi geliştirirken diğerlerinin kariyer kaygısı ve meslekî kararsızlık yaşadığını belgelemiştir. Kariyer kararlarını etkileyen bu süreçlerin yanı sıra, literatürde üzerinde durulan bir diğer önemli boyut ise bireylerin karşı karşıya kaldığı rekabet belirsizliğidir.

Turist rehberliği literatüründe son yıllarda yapılan çalışmaların, özellikle yasal düzenlemeler ve rehber adaylarının kariyer beklentileri üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir. 6326 Sayılı Turist Rehberliği Meslek Kanunu'nda gerçekleşen güncellemeler, akademik tartışmaların merkezine oturmuştur. Bu kapsamda Can ve Korkmaz (2025) turist rehberi adaylarının bu yasal değişikliklere yönelik değerlendirmelerini incelerken, Çıkkı, Gümüş Dönmez ve İnan (2025) vakıf ve devlet üniversitesinde Turizm Rehberliği bölümünde eğitim gören öğrencilerin rekabet hakkındaki bakış açısı farklılıklarını ortaya koymuştur. Greiciüté (2023) ise çevresel belirsizliklerin kariyer yönetimi üzerindeki etkisini incelediği çalışmada, en çok rekabet baskısı, pandeminin yarattığı istihdam çöküşü ve kurumsal ilgisizlik gibi faktörlerin kariyer fırsatlarını olumsuz yönde biçimlendirdiğini ve bu etkinin genç ve deneyimsiz çalışanlarda çok daha belirgin olduğunu ortaya koymuştur. Bu genel durumun kendine has örneklerinden birini turist rehberliği mesleğinde görmek mümkündür.

Turist rehberliği, yoğun rekabetin yaşandığı hizmet ortamında güçlü insan ilişkileri kurmayı gerektiren, çok yönlü ve yüksek duygusal emek içeren bir meslektir; bu nedenle sektörü etkileyen krizler, rehberlik öğrencilerinin meslekî tutumları ve kariyer planlamaları üzerinde de doğrudan belirleyici olmaktadır (İrigüler ve Güler, 2016). Türkiye'de yaşanan krizlerin turist rehberliği öğrencilerinin meslekî tutumları ve kariyer planlamaları üzerindeki etkisini inceleyen çalışmalar mevcuttur. Kaya vd.'nin (2020) çalışmada, kriz dönemlerinde turist sayısındaki düşüşe bağlı olarak rehber talebinin azaldığı, işsizlik ve alternatif gelir arayışlarının arttığı belirtilmiştir. Yetgin vd., (2018) ise krizlerin turist rehberliği öğrencilerinin kariyer planlamaları üzerindeki etkisini incelediği çalışmada öğrencilerin kariyer planlarında, kendilerini geliştirerek nitelikli bir turist rehberi olmanın öncelikli hedef olduğu tespit edilmiştir.

Turist rehberliği mesleğine ilişkin yasal düzenlemeler, mesleğin yapısal çerçevesini belirlemekte ve sektörde faaliyet gösteren bireylerin kariyer planlamaları üzerinde doğrudan etkili olmaktadır. Bu kapsamda, 27 Nisan 2024 tarihinde yürürlüğe giren 7500 Sayılı Turist Rehberliği Meslek Kanunu ile Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, daha önce yürürlükte olan 6326 Sayılı Turist Rehberliği Mesleği Kanunu'nda önemli değişiklikler yaparak meslek giriş koşulları, yeterlilik kriterleri ve eğitim süreçlerini yeniden düzenlemiştir. Yapılan bu değişiklikler, sektördeki rol dağılımını ve rekabet koşullarını etkileme potansiyeline sahiptir.

Eski ve yeni düzenlemeler karşılaştırıldığında, 7500 Sayılı Turist Rehberliği Meslek Kanunu ile Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un özellikle eğitim programlarının kapsamı, yabancı dil zorunluluğu, meslekî yeterlilik koşulları ve kamu kurumlarının rolü gibi alanlarda daha esnek ve farklı yollarla mesleğe girişe imkân tanıyan hükümler içerdiği görülmektedir. Örneğin, daha önce çalışma belgesi almak için yabancı dil sınavından en az 75 puan alma şartı aranırken, yeni düzenlemede dil puanı alma şartı kaldırılmış, Mesleğe Kabul Sınavı'ndan 70 puan almaları hâlinde Türkçe rehberlik yapabilmeleri mümkün kılınmıştır.

Ayrıca, Arkeoloji ve Sanat Tarihi gibi alanlardan mezun olanların (en az 100 saatlik bir eğitim programı ile uygulama gezilerini başarıyla tamamlamaları dâhilinde) turist rehberi olabilmesi gibi uygulamalar da mesleğe girişte çeşitliliği artırmıştır. Bu durum, meslek içindeki bireylerin pozisyonlarını yeniden şekillendirebileceği gibi, özellikle alana yeni katılan bireyler açısından rekabet ortamında belirsizliklerin artmasına neden olabilmektedir. Meslek Yasası'ndaki bu değişiklikler, mevcut turist rehberlerinin ve adayların gelecek planlamalarını etkileyebilecek önemli bir değişken olarak değerlendirilmelidir.

Mevcut literatür, turizm öğrencilerinin kariyer niyetlerini belirleyen değişkenleri ve bu öğrencilerin kriz ya da beklenmedik olaylara verdiği tepkileri çeşitli boyutlarıyla ele almıştır. Ancak yasal düzenleme kaynaklı rekabet belirsizliğinin, kriz veya pandemi gibi beklenmeyen olaylardan bağımsız olarak, turist rehberliği öğrencilerinin kariyer algıları ve planlamaları üzerindeki etkisine odaklanan derinlemesine nitel araştırmalar oldukça sınırlıdır. Bu çalışma, söz konusu boşluğu doldurmak amacıyla, turist rehberliği öğrencilerinin 7500 Sayılı Turist Rehberliği Meslek Kanunu ile Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un yarattığı rekabet belirsizliğini nasıl algıladıklarını, bu sürecin meslekî bakış açıları ve kariyer planlamaları üzerindeki etkilerini ve belirsizlik karşısında geliştirdikleri bireysel stratejileri Belirsizlik Yönetimi Teorisi çerçevesinde, nitel bir bakış açısıyla incelemektedir.

2. Kavramsal Çerçeve

2.1. Turist Rehberi

Dünya Turist Rehberleri Birliği Federasyonu (WFTGA, 2016), turist rehberini; ilgili otoritelerce onaylanmış bir uzmanlık belgesine sahip olan, bir yörenin doğal ve kültürel değerlerini katılımcıların tercih ettiği dilde aktaran profesyonel olarak tanımlamaktadır. Turist rehberliğine ilişkin ilk kapsamlı kuramsal çerçeve, Cohen (1985) tarafından ortaya konmuştur. Araştırmacı, modern turist rehberinin kökenini iki ayrı çizgide ele alarak rehberi “yol gösterici” ve “akıl hocası” olarak tanımlamıştır. Bu sınıflandırma, turist rehberliğini salt bir bilgi aktarım işlevi olarak değil, sosyal bir eylem olarak konumlandığı için literatürde belirleyici bir rol oynamaktadır. Holloway (1981) ise rehberi kültürel arabulucu ve yorumlayıcı olarak tanımlayarak sonraki çalışmalara yön veren bir çerçeve sunmuştur. Bu erken kavramsal çalışmaların ardından gelen araştırmalar, rehberin rolünün zaman içinde nasıl dönüştüğünü ele almıştır.

Turist rehberleri, tur süresince turistlerin memnuniyet ve şikâyetleriyle doğrudan ilgilenen önemli hizmet sağlayıcılarıdır. Bu doğrultuda turist rehberlerinin kriz ve şikâyet yönetiminde önemli rolleri bulunmaktadır (Yetgin Akgün vd., 2022). Ap ve Wong (2001) ise turist rehberliğini turizmde en kritik ön cephe oyuncularından biri olarak konumlandırmış; rehberlerin bilgi, yorum ve iletişim becerileri aracılığıyla turistlerin ziyaretini sıradan bir tura değil, gerçek bir deneyime dönüştürebildiğini vurgulamıştır.

Turist rehberlerinin turu zengin bir deneyime dönüştürme yetisi, yalnızca teknik bilgi paylaşımıyla açıklanamaz; bu süreç aynı zamanda kapsamlı bir kültürel temsil ve elçilik sorumluluğunu da kapsar. Turist rehberi, sahip olduğu yabancı dil bilgisi ve kültürel birikimi sayesinde ziyaretçilere yerel kültürü tanıtan önemli bir kültür elçisidir. Rehber, turistler ile ziyaret edilen destinasyon arasında köprü kurarak kültürel etkileşimi desteklemektedir (Cohen, 1985; Weiler ve Black, 2015). Ayrıca turist rehberi, tanıttığı bölgeyi ve ülkeyi temsil eden önemli bir turizm paydaşıdır. Bu nedenle kültür elçisi, gidilen bölgedeki yerel mirası ziyaretçilere tanıtmaya ve açıklama görevini yürütür. Turizm sektörünün temel aktörlerinden biri olan turist rehberleri, kültürler arasında bağ kurarak kültür elçisi görevi üstlenmektedir (Yu vd., 2002). Kültür elçisi; farklı kültürler arasında bağ kuran, kültürel değerlerin aktarılmasına ve karşılıklı anlayışın gelişmesine katkı sağlayan kişidir (Yetgin Akgün, 2020). Aynı zamanda anlatımlarında sembolleri kullanarak farklı kültürlerden gelen ziyaretçiler ile yerel kültür arasında bağ kurmakta ve kültürel mirasın daha anlaşılır şekilde aktarımını sağlamaktadır (Yetgin Akgün, vd., 2025).

Turist rehberliği mesleği; farklı kültürleri tanıma, insanlarla iletişim kurma, sürekli öğrenme ve seyahat ederek çalışma fırsatı sunması nedeniyle çekici bir meslek olarak değerlendirilmektedir. Özellikle kültürlerarası etkileşim sağlaması, bağımsız çalışma imkânı sunması ve bireyin kendini sürekli geliştirebilmesine olanak tanınması mesleğin öne çıkan avantajları arasında yer almaktadır. Bununla birlikte turist rehberliği; uzun ve düzensiz çalışma saatleri, fiziksel ve psikolojik yorgunluk, iş güvencesi sorunları ve dış çevre koşullarından kolay etkilenmesi nedeniyle zorlayıcı yönleri de sahiptir (Yenipınar, 2019). Turist rehberlerinin mesleklerini etkili bir şekilde sürdürebilmeleri

için dış görünüş, diksiyon, beden dili ve iletişim becerilerini geliştirmeleri; aynı zamanda özgüvenli olmaları gerekmektedir (Aşçı ve Yetgin Akgün, 2025). Turist rehberleri, özellikle kriz dönemlerinde ekonomik kaygı ve tükenmişlik yaşayabilmektedir (Yetgin ve Benligiray, 2019).

2.2. Rekabet Belirsizliği

Rekabet belirsizliği, kırılgan hizmet sektörlerinde kariyer planlayanlar için önemli bir stres kaynağıdır (Greiçiüté, 2023). Bu çalışmada rekabet belirsizliği, Brashers'in (2001) İletişim ve Belirsizlik Yönetimi Teorisi çerçevesinde ele alınmaktadır. Brashers (2001), belirsizliğin her zaman kaygıya yol açtığı varsayımını reddederek önceki kuramsal yaklaşımlardan, özellikle Berger ve Calabrese'nin (1975) Belirsizlik Azaltma Teorisi'nden ayrılır. Belirsizlik Yönetimi Teorisi'ne göre bireyler, belirsizliği değerlendirme sürecine bağlı olarak tehdit ya da fırsat olarak algılayabilir; bu değerlendirme doğrultusunda belirsizliği azaltmayı, korumayı veya artırmayı tercih edebilirler. Teori, iletişimi belirsizlik yönetiminin temel aracı olarak konumlandırır: bilgi arama belirsizliği azaltabileceği gibi artırabilir; bilgidan kaçınma ise belirsizliği bilinçli biçimde koruyabilir. Bu çerçevede mevcut çalışma, turist rehberliği öğrencilerinin 7500 sayılı Turist Rehberliği Meslek Kanunu ile Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un yarattığı rekabet belirsizliğini nasıl değerlendirdiklerini ve bu değerlendirme doğrultusunda hangi bireysel stratejileri geliştirdiklerini incelemektedir. Turist rehberliği gibi rekabetin yoğun olduğu alanlarda ise meslekî yönelim ve kariyer planlarını doğrudan etkileyebilmektedir (Tsaur ve Lin, 2014). Mevcut literatürde, çevresel belirsizliklerin bireylerin kariyer kararları üzerindeki etkisi çeşitli disiplinlerde ele alınmıştır. Dugas vd., (2004), bireylerin belirsizlik karşısındaki tepkilerinin psikolojik farklılıklar gösterdiğini ve bazı bireylerin bu durumla başa çıkmakta zorlandığını vurgularken; Owen (2021), belirsizliğin bireylerin kariyer davranışlarını ve karar alma süreçlerini etkilediğini ortaya koymuştur. Yetgin vd. (2018) ise krizlerin turist rehberliği öğrencilerinin kariyer planlamaları üzerindeki etkisini incelemiş; araştırma sonucunda, öğrencilerin kriz koşullarına rağmen güçlü bir meslekî kimlik oluşturma arzularını sürdürdükleri belirlenmiştir. Kaya vd.'nin (2020) çalışmasında, Türkiye'de yaşanan krizlerin turist rehberliği öğrencilerinin meslekî tutumları üzerinde düşük düzeyde olumsuz bir etkisi olduğu; buna karşın öğrencilerin krizlerden ders çıkararak meslekî gelişimlerine önem verdikleri, geleceğe umutla baktıkları ve turist rehberliği mesleğini icra etme konusunda istekli ve kararlı oldukları ortaya konmuştur. Turist rehberliği alanında belirsizlik algısı ve kariyer planlaması üzerine yapılan çalışmalar sınırlı sayıda olup, özellikle öğrencilerin rekabet koşullarına yönelik algılarını derinlemesine ele alan nitel araştırmaların eksikliği dikkat çekmektedir. Üstelik mevcut çalışmaların büyük bölümü, belirsizliği pandemi veya ekonomik kriz gibi dışsal şoklarla ilişkilendirerek ele almakta; yasal düzenlemelerden kaynaklanan yapısal rekabet belirsizliğini bağımsız bir değişken olarak inceleyen araştırmalar ise oldukça kısıtlı kalmaktadır. Oysa 7500 Sayılı Turist Rehberliği Meslek Kanunu ile Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un mesleğe giriş koşullarını köklü biçimde yeniden yapılandırması, rehber adaylarının kariyer algıları ve meslekî yönelimleri üzerinde özgün ve doğrudan etkiler doğurabilecek niteliktedir. Bu çalışma, söz konusu boşluğu doldurmak amacıyla yalnızca literatüre değil, eğitim kurumlarına ve politika yapıcılara da somut çıktılar sunmayı hedeflemektedir. Araştırma sonuçlarının, turist rehberliği bölümlerinin müfredatlarının belirsizlik yönetimi ve kariyer esnekliği perspektifiyle geliştirilmesine katkı sağlaması beklenmektedir. Ayrıca bu sonuçların, öğrencilerin değişen sektör koşullarına daha iyi hazırlanmasına ve meslek yasasında yapılan düzenlemelerin uygulamadaki yansımalarının daha kapsamlı anlaşılmasına katkı sunacağı düşünülmektedir.

3. Yöntem

3.1. Araştırma Tasarımı

Bu çalışmada, nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması deseni tercih edilmiştir. Durum çalışması, sınırlı bir zaman dilimindeki belirli durumları derinlemesine inceleyen nitel bir araştırma desendir. Bu doğrultuda araştırmacı; gözlem ve mülakat gibi çeşitli veri kaynaklarından yararlanarak kapsamlı bilgiler toplar, ardından bu verilere dayanarak duruma yönelik betimlemeler veya belirgin temalar geliştirir (Creswell, 2018). Bu çalışmada araştırma konusunun kendi doğal ortamında ve katılımcıların deneyimleri üzerinden detaylıca analiz edilmesi amaçlandığı için bu desen tercih edilmiştir. Çalışmada, Belirsizlik Yönetimi Teorisi kapsamında turist rehberliği eğitimi alan öğrencilerin iş gücü piyasasındaki rekabet belirsizliğine yönelik algılarını ve bu algıların meslekî yönelim ile kariyer

planlamalarına etkilerini ortaya koymayı amaçlamaktadır. Özellikle belirsizlik karşısında geliştirilen stratejilerin, fırsatları değerlendirme ve riskleri yönetme süreçlerindeki rolü derinlemesine incelenmektedir.

Veri toplama aracı olarak, turist rehberliği bölümünde öğrenim görmekte olan öğrencilerle gerçekleştirilen yarı yapılandırılmış görüşmeler kullanılmıştır. Görüşme soruları, Belirsizlik Yönetimi Teorisi çerçevesinde ve turist rehberliği alanında kariyer planlamasını inceleyen literatür (Yetgin vd., 2018; Kaya vd., 2020; Greiçübté, 2023) temel alınarak araştırmacılar tarafından geliştirilmiştir. Soruların amacı; öğrencilerin 7500 Sayılı Turist Rehberliği Meslek Kanunu ile Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un yarattığı rekabet koşullarını nasıl algıladıklarını ve bu algının kariyer planlamalarına yansımalarını anlamaktır. Taslak sorular alan uzmanlarına sunulurken içerik geçerliliği değerlendirilmiş, uzman görüşleri doğrultusunda gerekli düzenlemeler yapılmıştır. Araştırma kapsamında öğrencilere yöneltilen sorular şu şekildedir:

- (1) Turist rehberliği alanında farklı disiplinlerden kişilerin mesleğe girmesiyle artan rekabet, mesleğinizi ve kariyer planlarınızı nasıl etkiliyor?
- (2) Bu değişimin meslekî uygulamalara ve sizin gelecekteki rolünüze yansımaları hakkında ne düşünüyorsunuz?

Görüşme soruları, katılımcıların rekabet belirsizliğine yönelik algılarını ve kariyer planlarına etkilerini anlamaya yöneliktir.

Bu çalışma için Anadolu Üniversitesi, Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulundan 10/12/2024 Tarih ve 823064 Sayılı Kararı ile etik kurul onayı alınmıştır.

Görüşme yapılacak katılımcıların belirlenmesinde amaçlı örnekleme yönteminden yararlanılmıştır. Bu kapsamda, Anadolu Üniversitesi Turizm Rehberliği Bölümü'nde öğrenim gören en az üçüncü sınıf öğrencilerine, 7500 Sayılı Turist Rehberliği Meslek Kanunu ile Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ve söz konusu kanunun turist rehberliği mesleğine getirdiği düzenlemeler hakkında bilgi sahibi olup olmadıkları sorulmuştur. Kanun hakkında bilgi sahibi olan ve konuya ilişkin görüşlerini paylaşmaya istekli öğrenciler arasından gönüllü katılımcılar belirlenmiştir. Katılımcılar belirlendikten sonra görüşmeler için uygun gün ve saatler planlanmıştır. Görüşmeler öncesinde katılımcılara araştırmanın konusu, rekabet belirsizliği ve kariyer planlaması kavramları hakkında genel bir bilgilendirme yapılmıştır. Araştırma kapsamında Nisan-Kasım 2025 tarihleri arasında toplam 15 katılımcıyla yüz yüze görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Katılımcıların izni doğrultusunda görüşmeler ses kaydına alınmıştır. Görüşmeler yaklaşık 12 ila 18 dakika arasında sürmüştür. Elde edilen ses kayıtlarının deşifresi Google AI Studio aracılığıyla gerçekleştirilmiştir. Daha sonra araştırmacılar tarafından deşifre metinleri ses kayıtlarıyla karşılaştırılarak doğruluğu kontrol edilmiş, gerekli düzeltmeler yapılmış ve tüm görüşme metinleri ayrıntılı biçimde okunmuştur. Patton (2014), görüşmeler, yeni tema ve kodların ortaya çıkmadığı veri doygunluğu noktasına kadar gerçekleştirilmelidir görüşündedir. Bu doğrultuda araştırma kapsamındaki görüşmeler, son görüşmeden elde edilen verilerin de yeterli düzeye ulaşmasıyla birlikte veri doygunluğuna ulaşıldığı değerlendirilerek Kasım 2025 tarihinde tamamlanmıştır. Elde edilen veriler tematik analiz yöntemiyle çözümlenmiş; öne çıkan temalar üzerinden yorumlanarak çalışmanın bulguları yapılandırılmıştır. Bu sayede, öğrencilerin algılarındaki ortak yönler ve farklılıklar detaylı biçimde ortaya konmuştur.

3.2. Araştırmanın Geçerlilik ve Güvenirliliği

Bilimsel araştırmalarda bulguların güvenilir olması önemli bir ölçüt olarak kabul edilmektedir. Bu nedenle geçerlilik ve güvenilirlik, araştırmalarda en sık başvurulan değerlendirme ölçütleri arasında yer almaktadır. Lincoln ve Guba (1985), nitel araştırmaların kalitesini artırmaya yönelik bazı ölçütler önermiştir. Bu ölçütler; inandırıcılık, aktarılabilirlik, tutarlılık ve doğrulanabilirlik olarak ifade edilmektedir. İnandırıcılığı artırmak amacıyla katılımcılar araştırmanın amacı hakkında önceden bilgilendirilmiş ve görüşmeler sırasında ayrıntılı veri elde etmeye yönelik derinlemesine sorular yöneltilmiştir. Veri toplama süreci boyunca elde edilen bilgiler sürekli olarak değerlendirilmiş ve yeni görüşmelerden benzer veriler elde edilmeye başlanmasıyla veri doygunluğuna ulaşıldığı kabul edilmiştir. Ayrıca araştırma bulgularının desteklenmesi amacıyla katılımcı ifadelerinden doğrudan alıntılara yer verilmiştir. Aktarılabilirliğin sağlanması amacıyla araştırmanın yöntemi, çalışma grubu, veri toplama süreci ve veri analiz aşamaları ayrıntılı biçimde açıklanmıştır. Katılımcıların demografik özellikleri ve araştırmanın yürütüldüğü bağlam

açık şekilde sunularak okuyucuların bulguların farklı örneklemelere aktarılabilirliğini değerlendirebilmesine olanak sağlanmıştır.

Tutarlılığı artırmak amacıyla görüşme kayıtları yazılı metne dönüştürülmüş ve tüm veriler araştırmacılar tarafından tekrar tekrar incelenmiştir. Veriler MAXQDA programı kullanılarak iki araştırmacı tarafından bağımsız şekilde kodlanmış, daha sonra kodlar karşılaştırılarak görüş birliği sağlanmıştır. Kodlama süreci ve tema oluşturma aşamaları düzenli olarak gözden geçirilmiş ve uzman görüşlerinden yararlanılmıştır. Doğrulanabilirlik kapsamında ise araştırma sürecine ilişkin tüm aşamalar ayrıntılı olarak kayıt altına alınmış, veri toplama ve analiz sürecinde araştırmacı notları tutulmuştur. Bulguların yorumlanmasında katılımcı ifadelerine dayalı hareket edilmiş, araştırmacı önyargılarının etkisini en aza indirmek amacıyla veriler sistematik biçimde değerlendirilmiştir. Ayrıca araştırmanın sınırlılıkları ve olası etkileri şeffaf bir şekilde sunulmuştur.

4. Bulgular

Araştırmaya toplam 15 katılımcı dâhil edilmiştir. Katılımcıların 6'sı kadın (%40,0), 9'u erkektir (%60,0). Yaş aralığı 20 ila 24 arasında değişmekte olup yaş ortalaması 21,9'dur. Katılımcıların %66,7'sini (10 katılımcı) 4. sınıf öğrencileri; %33,3'ünü (5 katılımcı) ise 3. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Katılımcılar, gizlilik ilkesi çerçevesinde K1'den K15'e kadar kodlanmıştır. Katılımcılara ilişkin demografik bilgiler Tablo 1'de gösterilmiştir.

Tablo 1. Katılımcılara İlişkin Demografik Bilgiler

Katılımcı	Cinsiyet	Yaş	Sınıf
K1	Kadın	22	4. Sınıf
K2	Erkek	21	4. Sınıf
K3	Kadın	21	4. Sınıf
K4	Erkek	24	4. Sınıf
K5	Erkek	23	4. Sınıf
K6	Erkek	22	4. Sınıf
K7	Kadın	20	3. Sınıf
K8	Erkek	21	4. Sınıf
K9	Kadın	22	4. Sınıf
K10	Kadın	22	4. Sınıf
K11	Erkek	23	4. Sınıf
K12	Erkek	21	3. Sınıf
K13	Erkek	21	3. Sınıf
K14	Kadın	22	3. Sınıf
K15	Erkek	24	3. Sınıf

Araştırma bulgularına göre, turist rehberliği öğrencileri mesleğe dair belirsizlik ortamında hem avantajlar hem de riskler barındıran durumlarla karşı karşıya kalmaktadır. Katılımcıların bir bölümü, meslekî belirsizliklere rağmen bazı fırsatlar ve avantajlar geliştirebildiklerini ifade etmektedirler. İki ana tema öne çıkmıştır: “Turist rehberliği mesleğinde farklılaşma/uzmanlaşma” ve “kalite odaklı rekabet”. Rekabet belirsizliğinde geliştirilen fırsat ve avantajlara ilişkin temalar Tablo 2’de gösterilmektedir. Öte yandan, bazı katılımcılar değişen mevzuat ve artan rekabet koşullarının mesleğe dair ciddi riskler doğurduğunu vurgulamıştır. Bu bulgular iki ana tema altında toplanmıştır: “Risklerin artışı” ve “alternatif bireysel kariyer planı”. Katılımcıların rekabet belirsizliği sürecinde algıladıkları risklere ilişkin temalar Tablo 3’te belirtilmiştir.

Tablo 2. Rekabet Belirsizliğinde Geliştirilen Fırsat ve Avantajlara İlişkin Temalar

Tema	Kategori	Alıntı
Turist rehberliği mesleğinde farklılaşma-uzmanlaşma	Sosyal ağ kurma	"Kampüs rehberliği ve fakültedeki bağlantılarım sayesinde rehberler ve acente sorumlularıyla tanışma fırsatı

	Yabancı dil gelişimi	bulup sektörel bir ağ oluşturmaya çalışıyorum." K12 "Yabancı dilimi geliştirmeye çalışıyorum. Çünkü günümüz iş sektöründe yabancı dil çok önemli ve bilmeyen artık iş bulamıyor." K5
	Kendini geliştirme	"Kendimi geliştirmeye çalışıyorum. Olabildiğince bilgili ve donanımlı biri olmaya çalışıyorum. Rehberlikte uzmanlaşmaya çalışacağım." K9
Kalite odaklı rekabet	Meslek sınavının ayıklama işlevi	"Mesleğe Kabul Sınavı farklı disiplinden gelen adaylar ile farkımızı ortaya koyacak." K6
	Rehberlik mesleğinde kalifikasyon	"Mesela Likya Yolu yürüyüşü veya bisiklet turlarında yetkin olma, kalifiye çalışan olma yolunda ilerleyebileceğimi düşünüyorum." K2

Turist Rehberliği Mesleğinde Farklılaşma ve Uzmanlaşma

"Turist rehberliği mesleğinde farklılaşma ve uzmanlaşma" teması altında katılımcıların kariyer planlamalarına yönelik değerlendirmeleri incelendiğinde; sosyal ağ oluşturma, yabancı dil gelişimi ve meslekî öz yeterliliklerini arttırmaya yönelik kişisel gelişim çabalarının ön plana çıktığı görülmektedir. Katılımcılar, özellikle fakültenin düzenlediği teknik geziler, duayen isimlerin fakültede seminer vermesi, uygulamalı dersler ve bölüm aracılığıyla kurdukları meslekî ilişkiler sayesinde turist rehberleri, seyahat acentesi yetkilileri ve sektör temsilcileriyle tanışma fırsatı elde ettiklerini belirtmektedir. Örneğin bir katılımcı, "Kampüs rehberliği ve fakültedeki bağlantılarım sayesinde rehberler ve acente sorumlularıyla tanışma fırsatı bulup sektörel bir ağ oluşturmaya çalışıyorum." (K12) ifadesiyle bu konuyu dikkat çekmiştir.

Yabancı dil yeterliliğinin sektörde istihdam edilebilirlik açısından kritik bir unsur olarak algılandığı, bu nedenle katılımcıların yabancı dil gelişimine özel önem verdikleri anlaşılmaktadır. Diğer bir katılımcı ise yabancı dilin meslekî rekabette belirleyici olduğunu vurgulayarak "İngilizce, Almanca gibi ilgili olduğum yabancı dillerimi daha da geliştirmeye uğraşıyorum. Çünkü günümüzde fark yaratmak için yabancı dilde turist rehberliği yapılması gerektiğine inanıyorum, çünkü rehber sayısı arttı ve herkes eskisi gibi artık mesleğini yapamıyor." (K5) ifadelerini kullanmıştır.

Katılımcılar, kendilerini daha donanımlı hale getirmek amacıyla sürekli bir gelişim çabası içerisinde olduklarını ifade etmektedir. Bu doğrultuda rehber adaylarının ilgi duydukları alanlarda uzmanlaşmaya yöneldikleri, meslekî gelişimlerine katkı sağlayacağını düşündükleri okul etkinliklerini kaçırmamaya özen gösterdikleri ve kişisel ilgi alanları ile hobilerini rehberlik mesleğinde avantaja dönüştürmeye çalıştıkları görülmektedir. Katılımcılar yalnızca akademik derslerle yetinmeyip teknik geziler, kampüs rehberliği uygulamaları, sektörel etkinlikler ve sosyal ilişkiler aracılığıyla da kendilerini geliştirmeye çalışmaktadır. Bu durum, turist rehberi adaylarının kariyer süreçlerini çok yönlü bir gelişim perspektifiyle ele aldıklarını ve meslekte fark yaratabilmek adına bireysel yetkinliklerini bilinçli şekilde geliştirmeye önem verdiklerini göstermektedir. Bir katılımcının aşağıdaki sözleri bu ifadeleri kanıtlar niteliktedir:

"Bence turist rehberliği birçok farklı disiplini içinde barındıran bir meslek. Bu yüzden kendimi her alandan geliştirmeyi hedefliyorum. Bunun için tarih, sanat tarihi gibi arkeoloji gibi kitapları okuyor veya belgesellerini izliyorum. Hatta güncel filmleri kült yapımları takip ediyorum." (K9)

Kalite Odaklı Rekabet

"Kalite odaklı rekabet" teması altında katılımcıların sektörel yoğunlaşma ve yasal düzenlemeler karşısındaki değerlendirmeleri incelendiğinde; meslekî sınavların ayıklayıcı işlevi ile rehberlik mesleğinde kalifikasyon unsurlarının ön plana çıktığı görülmektedir. Katılımcılar, sektördeki rehber sayısının artmasıyla birlikte nicelikten ziyade niteliğin belirleyici bir güç haline geldiğini ve meslekî kalitenin rekabet ortamında en önemli avantaj kaynağı olduğunu düşünmektedir. Bu kapsamda adaylar, ulusal düzeyde yapılan meslekî sınavlarının piyasadaki yetkin olmayan iş gücünü filtreleme konusunda kritik bir rol oynadığına inanmaktadır. Sınavların bu seçici ve standart

belirleyici yapısı, turist rehberi adayları tarafından mesleğin saygınlığını ve hizmet kalitesini koruyan bir güvence mekanizması olarak algılanmaktadır. Örneğin bir katılımcı, sınav tabanlı seçiciliğin önemini şu sözlerle dile getirmiştir:

“Piyasadaki rehber sayısı her geçen gün artıyor olabilir ama gerçekten kaliteli ve donanımlı olanların her zaman bir adım önde kalacağına inanıyorum. Bu noktada yapılan mesleğe kabul sınavının, işini gerçekten iyi yapabilecek kişileri ayırt etmek için çok önemli bir eşik.” (K2)

Bununla birlikte katılımcılar, rehberlik mesleğinde kalifikasyonun yalnızca teorik bilgi birikimiyle sınırlı kalmaması gerektiğini, entelektüel sermaye ve iletişim becerileriyle desteklenmesi gerektiğini vurgulamaktadır. Sektördeki yeni yasal düzenlemelerin getirdiği alternatif rekabet koşulları karşısında, meslekî standartları yüksek tutmanın ve bir kalite markası yaratmanın iş gücü piyasasında kalıcı olabilmek adına tek geçerli yol olduğu anlaşılmaktadır. Katılımcılar, rekabetin yarattığı baskıyı bir tehdit olarak görmek yerine, kendi niteliklerini artırmaya yönelik bir motivasyon unsuru olarak değerlendirmektedir. Bu doğrultuda rehber adaylarının, meslek içi eğitimleri, güncel sektörel dinamikleri ve kültürel birikimleri yakından takip ederek kalifikasyon düzeylerini sürekli geliştirmeye çalıştıkları görülmektedir. Diğer bir katılımcı ise kalifikasyon odaklı bu rekabet anlayışını ve bireysel duruşunu şu ifadelerle desteklemektedir:

“Sektörde herkes bir şekilde rehberlik yapabileceğini düşünebilir ama iş sahaya çıktığında kaliteniz hemen kendini belli eder. Rekabet beni korkutmuyor; aksine kendimi tarih, sanat gibi konularda daha donanımlı hale getirmem için zorluyor. Eğer meslekî ayrıcalığınız yüksekse, değişen kanunlar ya da artan aday sayısı sizin yerinizi sarsamaz; çünkü sektörde her zaman kaliteli hizmetin alıcısı vardır.” (K11)

Turist rehberi adaylarının meslekî geleceklerini yalnızca piyasa koşullarına bırakmayıp kalite odaklı bir rekabet stratejisi izledikleri anlaşılmaktadır. Katılımcıların ifadeleri; meslekte kalıcı olabilmenin ve fark yaratabilmenin kurumsal sınav standartlarını karşılamaktan ve bireysel nitelikleri sürekli geliştirmekten geçtiğini göstermektedir. Bu durum, adayların belirsizlik ortamına karşı niteliksel gelişimi temel alan bir yaklaşım benimsediklerini ortaya koyması açısından önemlidir.

Tablo 3. Katılımcıların Rekabet Belirsizliği Sürecinde Algıladıkları Risklere İlişkin Temalar

Rakiplerin artışı	Kategori	Alıntı
Rakiplerin artışı	İşsizlik riski	“Farklı bölümlerden mezunların da rehber olabilmesi bizim iş bulma şansımızı düşürüyor, bu yüzden işsizlik riski ortaya çıktı.” K3
	Rehber sayısı	“Rehber sayısı çok fazla olduğu için iş bulmak zorlaşıyor, rekabet ortamı giderek artıyor.” K12
	Türkçe rehberlik	“Türkçe rehberliğin gelmesi, gelecekte iş bulma konusunda risk yaratıyor; bu yüzden kendimi farklı alanlarda geliştirmem gerekiyor.” K10
Alternatif kariyer planı	Kariyerde yön değiştirme	“Eğer bu işi yapamazsam, burada bir istihdam sorunu yaşanırsa ben daha çok kendimi tarım ve hayvancılığa yönlendirmeyi düşündüm. Kendime öyle bir yol çizdim. Ama sorun yaşanmayacağını umut ediyorum.” K7
	B planı	“Ben de aynı zamanda akademisyenlik düşünüyorum. Tabii ki o da zor bir iş, ama en azından garantili bir gelir kaynağı olur.” K11
	İkinci meslek	“Böyle bir dalgalanma olursa, işte başta da dediğim gibi alternatif bir iş daha, bence bu meslekte insanın yapabileceği ikinci bir iş olmalı.” K14

Rakiplerin Artışı

“Rakiplerin artışı” teması altında katılımcıların sektörel geleceğe yönelik kaygıları ve pazardaki daralma algıları incelendiğinde; işsizlik riski, rehber sayısı ve Türkçe rehberlik uygulaması gibi unsurların bütüncül bir endişe kaynağı oluşturduğu görülmektedir. Yeni yasal düzenlemeler sonrasında farklı akademik disiplinlerden mezun olan kişilere rehberlik hakkı tanınması, mevcut öğrenciler arasında ciddi bir işsizlik riski yaratmaktadır. Katılımcılar, bu durumun iş gücü piyasasındaki arz-talep dengesini bozduğunu ve mesleğe yönelik doğrudan akademik eğitim alan adayların öncelikli istihdam olanaklarını kısıtladığını savunmaktadır. Sektöre giriş bariyerlerinin esnetilmesiyle birlikte profesyonel alanda yoğun bir rekabet dalgasının olduğu ve bu durumun meslekî geleceği öngörülemez kıldığı anlaşılmaktadır. Bir katılımcı, farklı bölümlerden mezun olanların sektöre dahil edilmesinin yarattığı istihdam baskısını ve işsizlik riskini şu sözlerle dile getirmiştir:

“Farklı disiplinlerden gelenlerin rehber olabilmesi önümüzü görmemizi engelliyor. Bu durum bizim iş bulma şansımızı doğrudan düşürüyor ve ciddi bir işsizlik riski yaratıyor. Onca yıllık eğitimden sonra açıkta kalma korkusu yaşamak gerçekten çok endişe verici.” (K15)

Bu yasal kaynaklı istihdam kaygılarının yanı sıra katılımcılar, pazardaki mevcut rehber sayısının halihazırda yüksek olduğunu ve yeni mezunlarla birlikte bu sayının kontrolsüz bir şekilde artmaya devam ettiğini belirtmektedir. Bu niceliksel artış, piyasada tutunmayı zorlaştırmakta ve iş bulma süreçlerini yıpratıcı bir yarışa dönüştürerek rekabet baskısını artırmaktadır. Adaylar, rehber sayısındaki bu fazlalığın meslekî sürdürülebilirliği doğrudan tehdit ettiğini düşünmektedir. Bir katılımcı, piyasadaki fazla yoğunlaşmayı şu şekilde ifade etmiştir: “Sektörde zaten çok fazla rehber var ve her yıl yenileri ekleniyor. Rakipler bu kadar doluyken kendimize yer bulmak her geçen gün daha da zorlaşıyor. Bu artış, aramızdaki rekabeti çok yıpratıcı bir boyuta taşıyabilir.” (K8)

Sektörel daralmayı tetikleyen bir diğer kritik faktör olarak ise yabancı dil şartının esnetilmesiyle hayata geçirilen Türkçe rehberlik uygulaması öne çıkmaktadır. Katılımcı anlatıları, bu uygulamanın mesleğin niteliksel standartlarına ve prestijine zarar verebileceğini ortaya koymaktadır. Türkçe rehberliğin getirdiği yeni rekabet koşulları adaylarda geleceğe yönelik bir güvensizlik hissi uyandırmakta ve onları mevcut konumlarını korumak için ekstra alanlarda uzmanlaşmak zorunda bırakmaktadır. Diğer bir katılımcı, bu uygulamanın getirdiği gelecek kaygısını ve buna karşı geliştirmek durumunda olduğu kişisel stratejiyi şu ifadelerle aktarmıştır:

“Türkçe rehberlik uygulamasının başlaması, dil avantajı olanlar için sektörü daha da daralttı. Dil şartı aranmadan herkesin rehberlik yapabilmesi, gelecekte iş bulma şansımızı tehlikeye atıyor. Bu yüzden kendimi daha farklı alanlarda geliştirerek fark yaratmak zorunda kalıyorum.” (K13)

Alternatif Kariyer Planı

“Alternatif kariyer planı” teması, meslekî gelecekte karşılaşılan yoğun belirsizlik ve risk faktörlerine karşı adayların geliştirdikleri bireysel savunma mekanizmalarını içermektedir. Bu doğrultuda katılımcıların kariyer yönelimleri incelendiğinde; kariyerde yön değiştirme, alternatif bir B planı oluşturma ve ikinci bir meslek edinme stratejilerinin paragraflara yön verdiği görülmektedir. Yaşanan sektörel ve yasal dalgalanmalar karşısında bazı katılımcıların, turizm sektörü dışındaki tamamen farklı üretim alanlarına yönelerek kariyerde yön değiştirme eğiliminde oldukları anlaşılmaktadır. Sektördeki istihdam sorunlarının derinleşmesi ihtimaline karşı adaylar, kendilerine geleneksel ve daha sürdürülebilir alanlarda yeni rotalar çizmektedir. Bir katılımcı, turizmde yaşanabilecek olası bir kriz anında radikal bir kararla tarım ve hayvancılık gibi alternatif bir sektöre geçiş yapma planını şu sözlerle paylaşmıştır:

“Turizmdeki bu belirsizlikler ve yasal değişiklikler yüzünden tek bir alana bağımlı kalmak istemiyorum. Bu yüzden bir süredir yazılım öğrenmeye başladım. Sektörde işler yolunda gitmezse ya da bir istihdam sorunu yaşarsam, kendimi tamamen bu alana yönlendirip yazılım üzerinden yeni bir kariyer çizmeyi planlıyorum.” (K5)

Katılımcılar pazarın belirsiz koşullarından uzaklaşarak daha istikrarlı ve güvenceli bir alan olarak görülen akademiye yönelme, yani net bir B planı oluşturma eğilimindedir. Akademik kariyere yönelme düşüncesi, adaylar için rehberlik piyasasındaki rekabet baskısına karşı daha güvenli ve istikrarlı bir seçenek olarak görülmektedir. Akademik kariyer yolculuğunun kendi içindeki zorlukları bilinmesine rağmen, sağladığı ekonomik ve kurumsal güvence nedeniyle güçlü bir alternatif rota olarak öne çıkmaktadır. Katılımcı, akademik alana yönelme motivasyonunun arkasındaki güvence arayışını şu ifadelerle desteklemektedir: “Ben kendimce bir B planı oluşturdum. Mezuniyet sonrasında

doğrudan yüksek lisans yapmayı planlıyorum. İş bulmak zorlaşırsa, en azından akademik alanda ilerleyerek kendime daha sağlam ve düzenli bir kariyer rotası çizmiş olacağım." (K6)

5. Tartışma ve Sonuç

Bu araştırma, turizm sektöründeki yasal değişikliklerin ve artan rekabetin, henüz mezun olmamış rehber adaylarının geleceğe yönelik planlarını nasıl etkilediğini açıklayarak literatüre önemli bir katkı sağlamaktadır. Araştırma sonuçlarına göre, rehberlik eğitimi alan öğrenciler meslekteki rekabet ortamının giderek arttığını ve özellikle 7500 Sayılı Turist Rehberliği Meslek Kanunu ile Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile farklı akademik disiplinlerden gelen adayların da sürece dâhil edilmesinin iş bulma kaygısını tırmandırdığını vurgulamaktadır. Katılımcılar, rehber sayısındaki bu artışın ve Türkçe rehberlik uygulamasının istihdam olanaklarını daraltarak meslekî niteliği olumsuz etkileyeceği görüşündedir. Bu çalışma, turist rehberi adaylarının karşı karşıya kaldıkları belirsizlikleri yönetmek için bilinçli adımlar attıklarını ortaya koymaktadır.

Elde edilen veriler, Kaya, Yetgin Akgün ve Çiftci (2020) ile Yetgin, Yılmaz ve Çiftci'nin (2018) çalışma sonuçlarını destekler niteliktedir. Söz konusu çalışmalarda, turist rehberliği öğrencilerinin kriz ve belirsizlik dönemlerinde kişisel gelişimlerine yöneldikleri, meslekî yeterliliklerini artırmaya önem verdikleri ve kariyer planlamalarını bu doğrultuda şekillendirdikleri vurgulanmıştır. Yetgin Akgün vd.'nin (2022) çalışmasında ise benzer şekilde, turist rehberi adaylarının sektördeki dalgalanmaları olağan karşıladıkları, sektörün gücüne inandıkları ve bu süreçte kendilerini geliştirmeye yönelik motivasyonlarını sürdürdükleri belirtilmiştir.

Mesleğe giriş şartlarının esnetilmesi öğrenciler tarafından ciddi bir tehdit olarak algılsa da bu durumun onları daha kaliteli ve donanımlı olmaya zorlayan itici bir güce dönüştüğü görülmektedir. Adaylar, sektördeki genel kalitenin düşmesi veya işsizlik riskine karşı; yabancı dillerini geliştirme, sosyal ağlar kurma ve özel turlarda uzmanlaşma gibi bireysel çözümlerle kendilerini korumaya almaktadır. Aysin Örnek'in (2025) çalışmasında ise 7500 Sayılı Turist Rehberliği Meslek Kanunu ile Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun sonrası turist rehberliği öğrencilerinin düzenlemeye ilişkin görüşleri incelenmiştir. Olumlu görüşler mesleğe erişimin kolaylaşması ve yeni fırsatlar sunulması üzerinde yoğunlaşırken, olumsuz görüşler mesleğin niteliğinin düşeceği, rekabetin artacağı ve yabancı dil yetkinliğinin değer kaybedeceği yönündedir. Can ve Korkmaz'ın (2025) çalışmasında ise turist rehberi adaylarının meslek kanunundaki değişikliklere yönelik en önemli kaygılarının meslek kalitesinin düşmesi, iş olanaklarının azalması, haksız uygulamalar ve yabancı dil yeterliliğinin önemini kaybetmesi olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca, değişiklikleri olumlu değerlendiren katılımcı sayısının oldukça sınırlı olduğu belirlenmiştir.

Yaşanan yasal ve yapısal dalgalanmalar, bazı öğrencileri tek bir mesleğe bağımlı kalmaktan uzaklaştırarak gelecekte mağdur olmamak adına tamamen farklı alanlarda alternatif B planları yapmaya sevk etmektedir. Özellikle akademisyen olmayı hedefleyen öğrenciler açısından bu yönelim, meslekî belirsizliklere karşı alternatif bir kariyer planı olarak değerlendirilmektedir. Bu sonuçlar, Yetgin Akgün vd.'nin (2022) ile Yetgin vd.'nin (2018) çalışma sonuçlarını destekler niteliktedir. Her iki çalışmada da turist rehberliği öğrencilerinin bir kısmının akademisyenliği alternatif bir kariyer planı olarak değerlendirdikleri belirtilmiştir.

Buna karşın, katılımcıların önemli bir kısmının meslekte kalmayı ve uzmanlaşarak ilerlemeyi tercih etmesi, yaşanan tüm belirsizliklere rağmen rehberlik mesleğine duyulan bağlılığı ve profesyonelleşme isteğini ortaya koymaktadır. Dolayısıyla bu çalışma; rehberlik eğitiminde sadece meslekî bilginin değil, değişen piyasa koşullarına uyum sağlama becerisinin de ne kadar önemli olduğunu göstermekte; rehber adaylarının meslekî yönelim, stratejik beceri geliştirme ve psikolojik dayanıklılık boyutlarında desteklenmesi adına geliştirilecek mekanizmalara ışık tutmaktadır.

Sektöre Yönelik Öneriler

Araştırma sonuçları doğrultusunda hem eğitim kurumlarına hem de turist rehberi adaylarına yönelik çeşitli öneriler geliştirilmiştir. Üniversitelerde turist rehberliği eğitimi veren bölümler, öğrencileri meslekte karşılaşılabilecekleri belirsizlik ve kriz ortamlarına hazırlamak amacıyla kriz yönetimi eğitimlerine müfredatta yer vermelidir. Ayrıca meslek pratiğini bilen turist rehberlerinin akademik kadrolarda istihdam edilmesi, öğrencilerin alana dair gerçekçi bir bakış açısı geliştirmelerine katkı sağlayacaktır. Uygulamalı eğitimlerin artırılması, sektörel teknik gezilerin düzenlenmesi ve alan uzmanlığına yönelik derslerin sunulması, meslekî yeterliliğin güçlendirilmesine katkı

sunacaktır. Bununla birlikte, mezunlarla ilişkilerin güçlendirilmesi ve sosyal ağların geliştirilmesi, öğrencilerin iş dünyasına geçiş sürecini kolaylaştıracaktır.

Turist rehberi adaylarına ise meslekte rekabet üstünlüğü sağlamaları için çeşitli bireysel stratejiler önerilmektedir. Adayların yabancı dil becerilerini sürekli geliştirmeleri, dijital paylaşım ekonomisi platformları hakkında bilgi sahibi olmaları ve belirli bir alanda uzmanlaşmaları, kriz ve belirsizlik dönemlerinde daha kolay başa çıkmalarına ve rekabet güçlerini artırmalarına katkı sağlayacaktır.

Turist rehberlerinin yalnızca bilgi aktaran kişiler değil, aynı zamanda önemli birer kültür elçisi oldukları unutulmamalıdır. Bu nedenle rehber adaylarının farklı kültürleri tanımalarına, kültürlerarası iletişim becerilerini geliştirmelerine ve uluslararası gelişmeleri takip etmelerine olanak sağlayacak eğitim ve uygulamaların artırılması önem taşımaktadır. Ayrıca sektörde güçlü bir sosyal ağ kurmak, güncel gelişmeleri takip ederek sürekli kişisel ve meslekî gelişime önem vermek, adayların meslekte daha sürdürülebilir bir kariyer inşa etmelerini destekleyecektir. Son olarak, meslek kabul sınavlarına disiplinli ve planlı bir şekilde hazırlanmak da profesyonel rehberliğe geçiş sürecindeki kritik bir adımdır.

Günümüzde kitle turizmi yerini giderek daha fazla niş turizm türlerine bırakmaktadır (Yetgin Akgün, 2026). Bu doğrultuda kültür rotaları, gastronomi turizmi, doğa yürüyüşleri, sürdürülebilir turizm ve deneyim odaklı turizm gibi özelleşmiş alanlarda uzmanlaşmanın, turist rehberlerine meslekî farklılaşma ve rekabet avantajı sağlayabileceği düşünülmektedir. Ayrıca teknolojiye yaşanan hızlı gelişmeler doğrultusunda turist rehberi adaylarının dijital uygulamalar, sanal müzeler, yapay zekâ destekli sistemler ve sosyal medya gibi alanlarda da kendilerini geliştirmeleri önemlidir. Rehber adaylarının dünyadaki güncel turizm eğilimlerini ve teknolojik dönüşümleri yakından takip etmeleri, meslekî uyum süreçlerini kolaylaştırarak geleceğin turizm sektörüne daha hazırlıklı olmalarına katkı sağlayabilir.

Sınırlılık ve Gelecek Çalışmalara Öneriler

Bu çalışmanın literatüre çeşitli katkıları bulunmakla birlikte bazı sınırlılıkları da bulunmaktadır. Araştırma, turist rehberliği lisans bölümünde öğrenim gören 15 öğrenci ile gerçekleştirilmiş ve nitel araştırma yaklaşımı benimsenmiştir. Bu durum, katılımcıların deneyim, düşünce ve mesleğe ilişkin değerlendirmelerinin ayrıntılı biçimde ele alınmasına olanak sağlamıştır. Ancak farklı üniversitelerden, farklı sınıf düzeylerinden ve farklı deneyimlere sahip öğrencilerle gerçekleştirilecek çalışmaların konuya ilişkin daha kapsamlı değerlendirmeler sunabileceği düşünülmektedir. Gelecek çalışmalarda nicel araştırma yöntemlerinden yararlanılarak turist rehberi adaylarının kariyer planlamaları, meslekî kaygıları, uzmanlaşma eğilimleri ve sektörel beklentileri arasındaki ilişkiler daha geniş örneklem grupları üzerinden incelenebilir. Bunun yanında nitel ve nicel yöntemlerin birlikte kullanıldığı karma yöntem araştırmaları ile öğrencilerin kariyer süreçleri, meslekî gelişim algıları ve sektöre yönelik bakış açıları daha bütüncül ve derinlemesine değerlendirilebilir.

Ayrıca katılımcıların tamamı Anadolu Üniversitesi öğrencilerinden oluştuğu için, farklı üniversitelerdeki öğrencilerin deneyim ve algılarına yer verilmemiştir. Bu durum, belirsizliklerin farklı eğitim ortamlarında nasıl karşılandığına dair karşılaştırmalı bir analiz yapılmasını engellemektedir. Bu kapsamda gelecek çalışmalarda, farklı üniversitelerden daha geniş ve çeşitlendirilmiş örneklem gruplarıyla karşılaştırmalı analizler yapılması, rekabet belirsizliğinin meslekî algılar üzerindeki etkilerini daha kapsamlı bir biçimde ortaya koyabilir. Ayrıca araştırma, 7500 Sayılı Turist Rehberliği Meslek Kanunu ile Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'unun yürürlüğe girmesinin hemen ardından gerçekleştirilmiş olup katılımcıların görüşleri, uygulamanın uzun vadeli etkilerinden ziyade mevcut belirsizlik ortamındaki ilk değerlendirmeleri yansıtmaktadır. Bu kapsamda ilerleyen dönemlerde benzer çalışmaların tekrar gerçekleştirilmesi ve elde edilen sonuçların bu araştırmanın bulguları ile karşılaştırılması, söz konusu yasanın turist rehberi adayları üzerindeki etkilerinin ve süreç içerisinde yaşanan değişimlerin daha açık biçimde ortaya konulmasına katkı sağlayabilir.

Kaynakça

Arbona, C., Fan, W., Phang, A., Olvera, N., & Dios, M. (2021). Intolerance of uncertainty, anxiety, and career indecision: A mediation model. *Journal of Career Assessment*, 29(4), 638–653. <https://doi.org/10.1177/10690727211002564>

- Arbulú, I., Razumova, M., Rey-Maqueira, J., & Sastre, F. (2021). Measuring risks and vulnerability of tourism to the COVID-19 crisis in the context of extreme uncertainty: The case of the Balearic Islands. *Tourism Management Perspectives*, 39, 100857 - 100857. <https://doi.org/10.1016/j.tmp.2021.100857>
- Ap, J., & Wong, K. K. (2001). Case study on tour guiding: Professionalism, issues and problems. *Tourism Management*, 22(5), 551-563. [https://doi.org/10.1016/S0261-5177\(01\)00013-9](https://doi.org/10.1016/S0261-5177(01)00013-9)
- Aşçı, A., & Yetgin Akgün, D. (2025). The role of tour guides in sustainable tourism practices. *Journal of Tourism and Gastronomy Studies*, 13(1), 23-47. <https://doi.org/10.21325/jotags.2025.1545>
- Aysin Örnek, N. (2025). Türkçe rehberlik mesleğe açılan yeni bir kapı mı? Rehber adayları perspektifinden bir uygulama. *Turizm Akademik Dergisi*, 12 (2), 309-322. <https://izlik.org/JA45PC35HD>
- Berger, C. R., & Calabrese, R. J. (1975). Some explorations in initial interaction and beyond: Toward a developmental theory of interpersonal communication. *Human Communication Research*, 1(2), 99-113. <https://doi.org/10.1111/j.1468-2958.1975.tb00258.x>
- Brashers, D. E. (2001). Communication and uncertainty management. *Journal of Communication*, 51(3), 477-497. <https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.2001.tb02892.x>
- Can, B., & Korkmaz, H. (2025). Turist rehberi adaylarının 6326 sayılı Turist Rehberliği Meslek Kanununda yapılan değişiklik hakkındaki değerlendirmeleri. *Journal of Tourism and Gastronomy Studies*, 13(2), 1855-1874. <https://doi.org/10.21325/jotags.2025.1636>
- Çıkkı, K. D., Gümüş Dönmez, F., & İnan, R. (2025). Güncellenen Turist Rehberliği Meslek Kanununun öğrencilerin bakış açısından değerlendirilmesi: Vakıf ve devlet üniversitesi karşılaştırması. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 26(3), 1229-1254. <https://doi.org/10.17494/ogusbd.1702588>
- Cohen, E. (1985). The tourist guide: The origins, structure and dynamics of a role. *Annals of tourism research*, 12(1), 5-29. [https://doi.org/10.1016/0160-7383\(85\)90037-4](https://doi.org/10.1016/0160-7383(85)90037-4)
- Creswell, J. W. (2018). *Nitel Araştırma Yöntemleri Beş Yaklaşımına Göre Nitel Araştırma ve Araştırma Deseni*, (4. Baskı). (M. Bütün, S. B. Demir, Çev). Ankara: Siyasal Yayın Dağıtım (Orijinal eserin basım tarihi 2013, 3. Baskı).
- Dugas, M. J., Buhr, K., & Ladouceur, R. (2004). *The role of intolerance of uncertainty in etiology and maintenance*. In R. G. Heimberg, C. L. Turk, & D. S. Mennin (Eds.), *Generalized anxiety disorder: Advances in research and practice* (pp. 143-163).
- Gali, N. (2022). Impacts of COVID-19 on local tour guides. *Journal of Tourism and Cultural Change*, 20(6), 788 - 805. <https://doi.org/10.1080/14766825.2022.2046016>.
- Greiciūtė, A. (2023). The impact of environmental uncertainty on career management. *Public Security and Public Order*, (34), 82-93. <https://doi.org/10.13165/PSPO-23-34-02>
- Holloway, J. C. (1981). The guided tour a sociological approach. *Annals of Tourism Research*, 8(3), 377-402. [https://doi.org/10.1016/0160-7383\(81\)90005-0](https://doi.org/10.1016/0160-7383(81)90005-0)
- İrigüler, F., & Güler, M. (2016). Emotional labor of tourist guides: How does it affect their job satisfaction and burnout levels? *Yaşar Üniversitesi E-Dergisi*, 11(42), 113-123. <https://doi.org/10.19168/iyu.28146>
- Lincoln, Y. S., & Guba, E. G. (1985). *Naturalistic Inquiry*. Sage.
- Kaya, A., Yetgin Akgün, D. & Çiftci, G. (2020). Krizlerin turist rehberliği öğrencilerinin meslekî tutumları ile ilişkisi. *Türk Turizm Araştırmaları Dergisi*, 4 (3), 2907- 2923. <https://doi.org/10.26677/TR1010.2020.516>
- Köroğlu, Ö. (2013). Turist rehberlerinin iş yaşamındaki rolleri üzerine kavramsal bir değerlendirme. *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (16), 91-112. <https://izlik.org/JA42EA74TJ>
- Owen, F. K. (2021). Belirsizlik ve kariyer davranışları. *Kariyer Psikolojik Danışmanlığı Dergisi*, 4(2), 36-60. <https://izlik.org/JA52YW45SA>
- Patton, M. Q. (2014). *Nitel araştırma ve değerlendirme yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi .
- Ritchie, B., & Campiranon, K. (Eds.). (2014). *Tourism Crisis and Disaster Management in the Asia-Pacific*. CAB International.
- Ritchie, B., & Jiang, Y. (2021). Risk, crisis and disaster management in hospitality and tourism: a comparative review. *International Journal of Contemporary Hospitality Management*, 33(10) <https://doi.org/10.1108/ijchm-12-2020-1480>.
- Skare, M., Soriano, D. R., & Porada-Rochoń, M. (2021). Impact of COVID-19 on the travel and tourism industry. *Technological Forecasting and Social Change*, 163, 120469. <https://doi.org/10.1016/j.techfore.2020.120469>

- Tsaur, S. H., & Lin, W. R. (2014). Hassles of tour leaders. *Tourism Management*, 45, 28-38. <https://doi.org/10.1016/j.tourman.2014.03.017>
- Weiler, B., & Black, R. (2015). The changing face of the tour guide: One-way communicator to choreographer to co-creator of the tourist experience. *Tourism Recreation Research*, 40(3), 364-378. <https://doi.org/10.1080/02508281.2015.1083742>
- Yenipınar, U. (2019). *Turist rehberliği mesleği*. Ö. Koroğlu, Ö. Güzel (Editörler), *Kavramdan uygulamaya turist rehberliği mesleği* içinde (s. 1-18). Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Yetgin Akgün, D., Ay, E., & Çalık, A. Ö. (2022). Customer complaints in package tours and complaint management of tour guides. *Journal of Gastronomy, Hospitality and Travel*, 5(4), 1482-1494. <https://doi.org/10.33083/joghat.2022.214>
- Yetgin Akgün, D., Kaya, A., & Kalyoncu Yolaçan, M. (2025). Kültürel mirası yorumlamada turist rehberlerinin sembol kullanımı. *GSI Journals Serie A: Advancements in Tourism, Recreation and Sports Sciences*, 8(2), 608–625. <https://doi.org/10.53353/atrss.1677209>
- Yetgin, D., & Benligiray, S. (2019). The effect of economic anxiety and occupational burnout levels of tour guides on their occupational commitment. *Asia Pacific Journal of Tourism Research*, 24(4), 333-347. <https://doi.org/10.1080/10941665.2018.1564681>
- Yetgin Akgün, D., Toker, A., & Yesirlili, U. (2022). Covid-19 salgının turist rehberi adaylarının kariyer planlarına etkisi. *İşletme Araştırmaları Dergisi*, 14(2), 1408-1427. <https://doi.org/10.20491/isarder.2022.1448>
- Yetgin, D., Yılmaz, A., & Çiftci, G. (2018). Krizlerin turist rehberliği öğrencilerinin kariyer planlamasındaki etkisi. *Journal of Tourism & Gastronomy Studies*, 6(3), 195–214. <https://doi.org/10.21325/jotags.2018.278>
- Yu, X., Weiler, B., & Ham, S. (2002). Intercultural communication and mediation: A framework for analysing the intercultural competence of Chinese tour guides. *Journal of Vacation Marketing*, 8(1), 75-87. <https://doi.org/10.1177/135676670200800108>
-

EXTENDED SUMMARY

Tourism is among the most fragile economic sectors globally, highly sensitive to political conflicts, natural disasters, economic fluctuations, and unexpected public health crises. Within this volatile environment, future professionals planning a career face significant uncertainty, which cannot be treated merely as an individual psychological issue but rather as a reality intertwined with structural conditions. In professional development, a low tolerance for ambiguity often leads to career indecisiveness and anxiety. Beyond general stability, competitive uncertainty within a specific profession represents a crucial dimension shaping the behaviour and strategic decisions of university students.

In recent years, the academic literature on tour guiding in Turkey has focused heavily on legislative updates and candidate expectations. The profession's structural vulnerability underwent a major shift due to a legal shift. On April 27, 2024, Law No. 7500 Amendments to the Tourist Guiding Profession Law and the Law on Travel Agencies and the Association of Travel Agencies was enacted, introducing critical modifications to the existing Professional Tourist Guiding Law No. 6326. This new legislation lowered entry barriers by allowing graduates from diverse academic fields, such as art history and archaeology, to become guides after completing a brief 174-hour training program. Furthermore, it eliminated the previous requirement of scoring at least 75 points on a foreign language proficiency exam for a license, introducing a Turkish-language guiding option for those who score 70 points on the professional admission exam.

Purpose

While previous research has thoroughly investigated how macro-level crises or pandemics influence tourism students, detailed qualitative studies exploring legally driven competitive uncertainty remain highly limited. Drawing upon Uncertainty Management Theory, this study aims to fill this gap. It explores how tour guiding students perceive the competitive uncertainty generated by Law No. 7500 Amendments to the Tourist Guiding Profession Law and the Law on Travel Agencies and the Association of Travel Agencies how this perception shapes their occupational orientation, and which individual coping strategies they deploy to navigate the restructured labour market.

Methodology

To capture the depth of students' lived experiences in their natural context, this study adopted a qualitative case study design. The target population consisted of undergraduate students enrolled in the Department of Tour Guiding at Anadolu University. The sample comprised 15 participants selected through non-probability sampling methods. Demographically, 40.0% (6 participants) were female, and 60.0% (9 participants) were male, with ages ranging from 20 to 24 and an average age of 21.9 years. In terms of class standing, 66.7% (10 participants) were seniors, while 33.3% (5 participants) were juniors. Participants were anonymized using codes from K1 to K15.

Data collection was conducted using semi-structured interviews, allowing participants to freely elaborate on their perceptions. The core open-ended questions focused on how the influx of guides from different disciplines affects their career plans and what reflections this shift has on future professional practices. The gathered data were transcribed and subjected to systematic thematic analysis using MAXQDA qualitative analysis software.

To establish scholarly rigor, the quality criteria proposed by Lincoln and Guba (1985), namely, credibility, transferability, dependability, and confirmability, were rigorously applied. Credibility was supported through prolonged engagement and detailed pre-interview briefing sessions. Transferability was enhanced by utilizing direct quotes from the participants. Dependability and confirmability were maintained via an independent step-by-step audit of the coding process, ensuring inter-coder alignment and keeping interpretations objective.

Findings

The thematic analysis revealed that tour-guiding students view the changing landscape as a complex mix of dualities, encompassing both distinct opportunities and serious risks. The final structure was organized into four overarching themes:

Differentiation and Specialization in Tour Guiding

Faced with heightened competition, participants engage in proactive behaviour to distinguish themselves. This theme encompasses networking, foreign language advancement, and continuous self-improvement. Students

leverage university-sponsored technical excursions and academic seminars to build professional networks with travel agencies and senior guides. Furthermore, language proficiency is viewed as a vital survival mechanism to create a professional difference. Self-improvement is pursued by reading historical, archaeological, and art history literature to build a broader intellectual foundation.

Quality-Oriented Competition

Students believe that as numerical saturation increases, the ultimate deciding factor shifts from quantity to quality. They view the national professional admission exam as a vital filter that separates underqualified applicants from well-trained candidates. Furthermore, students connect qualification with practical, niche skills, such as leading specialized trekking or bicycle tours. Rather than being discouraged, many view the increased pressure as a source of motivation to establish a personal quality brand.

Increase in Competitors and Market Risks

Conversely, the expanding entry pathways introduced by Law No. 7500 Amendments to the Tourist Guiding Profession Law and the Law on Travel Agencies and the Association of Travel Agencies provoke severe anxieties, highlighting unemployment risks, numerical oversupply, and the impact of Turkish-language guiding. Opening the profession to graduates of other disciplines is seen as a structural disruption that threatens the primary employment rights of tour guiding majors. Additionally, the elimination of foreign language requirements for Turkish tours is criticized for lowering the prestige and quality standards of the profession.

Alternative Individual Career Plans

To insulate themselves from structural vulnerability, students develop defensive personal strategies. These coping mechanisms involve shifting career paths entirely, establishing a clear Plan B, or pursuing a dual profession. While some consider radical moves into distinct fields, such as software development, to avoid single-sector dependency, others look to academia for stability. Enrolling in a master's program is often cited as a safe haven that provides a steady income and shields them from aggressive market dynamics.

Conclusions

This study provides valuable insights into how legal shifts and expanding labour pools reshape the career trajectories of undergraduate guide candidates. The empirical evidence confirms that while Law No. 7500 Amendments to the Tourist Guiding Profession Law and the Law on Travel Agencies and the Association of Travel Agencies, exacerbates immediate fears of unemployment and fuels concerns over declining professional standards, it simultaneously serves as an institutional catalyst that drives students toward qualitative self-enhancement. Rather than remaining passive, candidates display resilience by implementing adaptive individual strategies, expanding linguistic capabilities, building social networks, and specializing in unique geographical or cultural areas. Crucially, the finding that a significant portion of students choose to remain dedicated to guidance underscores a deep professional commitment to the field. The study concludes that contemporary tourism education must evolve beyond transmitting static knowledge, proactively fostering strategic career management and market adaptability among students.

Originality and Value

The original value of this research lies in its specific contextual timing and unique theoretical focus. While existing tourism literature predominantly links career uncertainty to external macro-crises, this study isolates legal and regulatory changes as an independent source of intense competitive anxiety. By conducting in-depth qualitative inquiries immediately after the implementation of Law No. 7500 Amendments to the Tourist Guiding Profession Law and the Law on Travel Agencies and the Association of Travel Agencies, the study captures students' immediate, unfiltered career adaptations during an institutional shift in real time. Furthermore, applying Uncertainty Management Theory specifically to the student population of tour guides in Türkiye offers an innovative analytical framework for understanding how structural labour policy changes trigger individual professional defence mechanisms.

YAZARLARIN BEYANI / DECLARATION OF THE AUTHORS

Katkı Oranı Beyanı	☐ Yazar, çalışmanın tümüne tek başına katkı sağlamıştır. ☐ Yazarlar çalışmaya eşit oranda katkı sağlamıştır. ☒ Çalışmaya birinci yazar %60 oranında, ikinci yazar %40 oranında katkı sağlamıştır.
Declaration of Contribution Rate	☐ The author contributes the study on his/her own ☐ The authors have equal contributions. ☒ The first author contributes 60%, the second author contributes 40%.
Çatışma Beyanı	☒ Çalışmada herhangi bir potansiyel çıkar çatışması söz konusu değildir. ☐ Yazarlar, çalışmadan XXX (firması, kurumu, kişinin) etkilenebileceğini ve ortaya çıkacak çıkar çatışması durumunu yönetmek için onaylanmış bir planının olduğunu beyan etmektedir.
Declaration of Conflict	☒ There is no potential conflict of interest in the study. ☐ Authors declare that XXX (firm, institution, person) may be affected from the study and in case of a conflict of interest they have a confirmed plan in order to administer the case.
Yayın Etiği Beyanı	☒ Çalışmada etik dışı bir husus bulunmadığını, araştırma ve yayın etiğine özenle uyulduğunu beyan ederiz. ☐ Bu çalışma, etik kurul belgesi gerektiren bir çalışma değildir. ☒ Bu çalışma için Anadolu Üniversitesi, Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulundan 10/12/2024 tarih ve 823064 sayılı kararı ile etik kurul onayı alınmıştır.
Declaration of Publication Ethics	☒ We hereby declare that the study has not unethical issues and that research and publication ethics have been observed carefully. ☐ This study does not require ethics committee approval. ☒ Ethical approval for this study was obtained from the Scientific Research and Publication Ethics Committee of Anadolu University with decision number 823064 dated December 10, 2024.
Üretken Yapay Zekâ Kullanım Beyanı	☐ Bu çalışmanın hiçbir aşamasında üretken yapay zekâ araçlarından faydalanılmamıştır. ☒ Bu çalışmanın hazırlanması sırasında yazar(lar), yazım, dil bilgisi ve anlatım düzenlemeleri amacıyla ChatGPT kullanmıştır. Bu araç/hizmeti kullandıktan sonra, yazar(lar) içeriği gerektiği şekilde gözden geçirip düzenlemiş ve yayınlanan makalenin içeriği konusunda tüm sorumluluğu üstlenmiştir.
Declaration of Generative AI Use	☐ No generative artificial intelligence tools were used at any stage of this study. ☒ During the preparation of this study, the author(s) used ChatGPT in order to improve writing, grammar, and language clarity. After using this tool/service, the author(s) reviewed and edited the content as needed and take full responsibility for the content of the published article.
Destek ve Teşekkür Beyanı	☐ Çalışmada herhangi bir kurum ya da kuruluştan mali destek alınmamıştır. ☒ Bu çalışma, Anadolu Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Komisyonu tarafından desteklenen SYL-2025-2814 numaralı “Algılanan Çevresel Belirsizliğin Turist Rehberlerinin Kariyer Planlamasına Etkisi” başlıklı yüksek lisans tez projesi kapsamında desteklenmektedir. ☐ Diğer (Belirtiniz)
Declaration of Support and Acknowledgments	☐ No financial support is taken from any institution or organization. ☒ This study is supported within the scope of the master's thesis project titled “The Effect of Perceived Environmental Uncertainty on Tour Guides' Career Planning” (Project No: SYL-2025-2814), funded by the Anadolu University Scientific Research Projects Commission. ☐ Others (Specify)